

ATODIAD 1

CYNLLUN TRAFNIDIAETH RANBARTHOL (RTP)

Fel y nodir yn Neddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 a Rheoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig (Swyddogaethau Trafnidiaeth) (Cymru) 2021, un o swyddogaethau statudol Cyd-bwyllgor Corfforedig yw datblygu Cynllun Trafnidiaeth Ranbarthol ar gyfer ei ardal.

Yn dilyn cyflwyno'r Cynllun Gweithredu, pwrpas yr Achos dros y Newid yw gosod allan nodau ac amcanion yr RTP ac adnabod materion allweddol, yr heriau a'r cyfleoedd dylai'r cynllun eu hystyried i arwain ar ddatblygiad rhwydwaith trafndiaeth integredig ar gyfer Gogledd Cymru. Mae'n cymryd i ystyriaeth tystiolaeth ac argymhellion Comisiwn Trafnidiaeth Gogledd Cymru tra hefyd yn ystyried sut y gall Gogledd Cymru gefnogi'r gwaith o gyflawni Llwybr Newydd - Strategaeth Trafnidiaeth Cymru yn ogystal â pholisïau a strategaethau lleol.

Gan gynnwys y 6 arweinydd trafndiaeth a Thrafnidiaeth Cymru, mae gwaith wedi'i ganolbwyntio ar ddrafftio'r Achos dros y Newid i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru ddechrau mis Mawrth. Mae gosod yr amcanion cywir yn allweddol gan y byddant yn cael eu defnyddio i sgorio a blaenoriaethu prosiectau a rhaglenni'r dyfodol unwaith y bydd yr RTP wedi'i gymeradwyo gan Weinidogion Cymru.

Yn dilyn cymeradwyaeth Gweinidogion Cymru, rhagwelir y bydd yr Asesiad Llesiant Integredig terfynol a'r Cynllun Trafnidiaeth Ranbarthol yn cael ei gyhoeddi ddiwedd Haf 2024.

PARTH BUDDSODDI

Cyhoeddwyd yn Natganiad Hydref 2023 Llywodraeth y DU bod Sir y Fflint a Wrecsam wedi'u dynodi fel Parth Buddsoddi. Nododd y cyhoeddiad y byddai'r Parthau Buddsoddi yng Nghymru yn cael eu goruchwylio gan y CBC perthnasol. Mae'r CBC bellach yn gweithio gyda'r ddwy lywodraeth, Wrecsam a Sir y Fflint i fwrw ymlaen â'r gwaith o ddatblygu cynigion Parthau Buddsoddi.

CYNLLUN DATBLYGU STRATEGOL (SDP)

Er mwyn datblygu'r SDP ar gyfer Gogledd Cymru, mae cyfarfodydd ar y gweill gydag arweinwyr cynllunio allweddol o fewn llywodraeth leol ledled Gogledd Cymru. Carreg filltir allweddol fydd cyflwyno'r Cytundeb Cyflawni (DA) i Lywodraeth Cymru tuag at ddiwedd 2024 gyda phob CBC yn paratoi Cytundeb Cyflawni ar ddechrau'r broses o baratoi'r cynllun. Mae'r Cytundeb Cyflawni yn cynnwys dwy ran:

- Amserlen ar gyfer paratoi SDP
- Cynllun Cynnwys y Gymuned (CIS)

Mae'r Cytundeb Cyflawni yn ddogfen bwysig gan ei bod yn nodi'r amserlen ar gyfer paratoi cynlluniau ac yn nodi pwy all gymryd rhan yn y broses, ar ba gam a'r dulliau ymgynghori. Mae hefyd yn esbonio sut y bydd ymatebion i ymgynghoriadau ar y cynllun yn cael eu hystyried.

CBC - DYLETSWYDDAU A SWYDDOGAETH STATUDOL

Safonau'r Gymraeg

Fel gyda phob un o'r 22 awdurdod lleol yng Nghymru, bydd yn ofynnol i'r 4 CBC gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg (Rheoliadau Rhif 1). Mae'r rheoliadau hyn yn awdurdodi Comisiynydd y Gymraeg i gyhoeddi hysbysiadau cydymffurfio sy'n nodi'r dyletswyddau mae'n rhaid i CBC gydymffurfio â hwy. Er mwyn cychwyn y broses cydymffurfio, mae holiadur (sy'n cwmpasu polisiau staff, cyfryngau cymdeithasol, papurau pwyllgorau, cyfarfodydd pwyllgor ac ati) wedi'i gyflwyno i Gomisiynydd y Gymraeg. Yna byddant yn paratoi Hysbysiad Cydymffurfio drafft ac yn ymgynghori â ni ar yr Hysbysiad am 12 wythnos, yn amodol ar unrhyw newidiadau, byddant wedyn yn cyhoeddi Hysbysiad Cydymffurfio terfynol ar gyfer Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd. Yna bydd gan CBC o leiaf 6 mis i weithredu'r safonau.

Dyletswyddau a swyddogaethau statudol eraill

Mae angen i bob corff sector cyhoeddus yng Nghymru, gan gynnwys y CBC gydymffurfio â dyletswyddau i gyrff y sector cyhoeddus, sy'n greiddiol i'r ffordd mae gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru yn gweithio. Felly, mae gwaith ar y gweill i hyrwyddo a hwyluso safonau dyletswyddau gan gynnwys Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015, y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol, Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus a Dyletswydd Bioamrywiaeth a Chydnerthedd Ecosystemau.